

PERSPEKTIV PÅ KUNSKAP OCH SKOLA, 30 HÖGSKOLEPOÄNG

PERSPECTIVES ON KNOWLEDGE AND SCHOOL, 30 HIGHER
EDUCATION CREDITS

Basdata

Kursen ingår i allmänna utbildningsområdet och är en obligatorisk kurs inom Lärarprogrammet vid Gymnastik- och idrottshögskolan.

Ämne: Utbildningsvetenskap/Idrott
Omfattning: 30 högskolepoäng
Nivå: Grund

Kursplanen har behandlats av institutionsrådet vid Institutionen för idrotts- och hälsovetenskap 2007-06-13.

Kursplanen är fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2007-06-20, senare reviderad 2008-06-11, 2009-06-10, 2010-06-17, 2010-08-30 samt 2010-09-23.

Ikraftträdande: Denna kursplan gäller från och med läsåret 2010/2011.

Förkunskapskrav

Studenten skall vara antagen till Lärarprogrammet 210-330 högskolepoäng vid GIH.

Förväntade studieresultat

Studenten skall:

- visa prov på kritiskt tänkande och problematisering,
- kunna redogöra för några olika kunskapsformer samt på en grundläggande nivå kunna diskutera hur ny kunskap skapas
- på en grundläggande nivå kunna genomföra ett mindre vetenskapligt arbete i form av en A-uppsats,
- känna till olika former av informationsresurser och utifrån GIH-bibliotekets webbplats utföra grundläggande sökningar i dessa,
- kunna redogöra för grundläggande utvecklingsteorier och med hjälp av utvecklingsteoretiska begrepp ha förmågan att analysera barns sociala, kognitiva och emotionella utveckling och relatera denna analys till olika lärprocesser,
- kunna värdera och bedöma barns motoriska utvecklingsnivå samt anpassa lekar och fysiska aktiviteter,
- översiktligt kunna redogöra för skolans framväxt och ha kännedom om läroplaner som ett statligt styrdokument,
- kunna använda olika arbetssätt och metoder som kan medverka till att förmedla och förankra samhällets och demokratins värdegrund såsom den uttrycks i läroplanen,
- ha insikt i och grundläggande förståelse av lärarrollen och dess professionella uppdrag,
- kunna redogöra för grundläggande begrepp inom kön/genusteori och kunna tillämpa en basal genusteoretisk analys på ett utvalt område,
- kunna identifiera och analysera hur föreställningar om genus och den heteronormativa ordningen skapas och reproduceras i samhället, samt kunna värdera och problematisera

dess betydelse för läroprocesser i idrott och hälsa samt för arbetet med att förverkliga skolans värdegrund,

- kunna förmedla och tillämpa gällande regelverk som syftar till att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever,
- kunna beskriva, gestalta och reflektera kring olika former av rörelsekommunikation,
- kunna redogöra för grundläggande begrepp inom området röst- och talvård samt i samband med framträdande visa prov på god förmåga att uttrycka sig i tal och/eller sång.

Innehåll och uppläggning

Moment

Kursen innehåller följande moment:

Moment 1 – Kunskapens mångfald, 7,5 hp

Part 1 – Diversity of knowledge, 7.5 higher education credits

- vetenskapsteori och forskningstraditioner,
- olika former av kunskap och lärande,
- forskningsmetodik: intervjuer och textanalys,
- det vetenskapliga skrivandet,
- informationsökning,
- introduktion av röst- och talvård.

Moment 2 – Barns och ungdomars utveckling och lärande, 7,5 hp

Part 2 – Children and young people's development and learning, 7.5 higher education credits

- lek, kommunikation och samspel,
- barns och ungdomars utveckling,
- didaktiska frågeställningar i relation till barns och ungdomars utveckling samt hur läs- och skrivinlärning kan stimuleras med hjälp av leken som metod,
- röst- och talvård,
- verksamhetsförlagd utbildning.

Moment 3 – Utbildning, demokrati och värdegrund, 7,5 hp

Part 3 – Education, democracy and fundamental values, 7.5 higher education credits

- skolans framväxt samt relationen mellan utbildningspolitik och undervisning,
- läroplansteoretisk granskning,
- skolans demokratiska uppdrag och värdegrund,
- etik och moral i relation till lärares professionella uppdrag,
- lärares professionella objekt – lärande,
- röst- och talvård
- verksamhetsförlagd utbildning.

Moment 4 – Rörelse, kropp och genus, 7,5 hp

Part 4 – Movement, body and gender, 7.5 higher education credits

- grundläggande begrepp inom området kön/genus,
- exempel på genusteoretisk forskning och modeller för genomförande av kön/genusanalyser,
- genomgång av olika perspektiv på kropp och rörelse såsom det sociokulturella, historiska, biologiskt/fysiologiska samt det rörelsekommunikativa
- diskrimineringslagen och likabehandlingslagen i relation till skolans demokratiska uppdrag,
- normer och normativa ordningar i skolan,
- avslutning av röst- och talvård inklusive framträdande.

Arbetsätt

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten, rollspel, muntliga presentationer, portofoliemetodik och verksamhetsförlagd utbildning. Delar av kursen har karaktär av laborativ verksamhet där praktiskt deltagande från studentens sida är en förutsättning för ett könsmedvetet lärande.

Progression

Kursen är den första som studenterna möter i sin utbildning och flera av momenten är därför av orienterande och grundläggande karaktär. Momentet *Kunskapens mångfald* ligger till grund för de övriga tre vad gäller kritisk analys och skrivprocess. Den progression som handlar om professionen sker genom att studenterna först läser momentet *Barns och ungdomars utveckling och lärande* och därefter får ta del av mer specifika frågor som är kopplade till läraruppdraget. Inom ramen för kursen får studenterna också bekanta sig med och arbeta med det kunskapsområde som handlar om genus, jämställdhet och likabehandling i momentet *Rörelse, kropp och genus*. Momentet innebär även en fördjupning av det värdegrundsarbete som påbörjades i delmoment; *Utbildning, demokrati och värdegrund*.

Examination

Kurskrav

Obligatorisk närvaro under den verksamhetsförlagd utbildningen är ett kurskrav. Obligatorisk närvaro vid laborativa moment och stoppdatum för inlämningsuppgifter är ytterligare kurskrav utöver de förväntade studieresultaten.

Examinationsformer

Följande examinationsformer gäller i kursen:

Moment 1 – Kunskapens mångfald

- skriftlig tentamen,
- skriftlig, individuell vetenskaplig uppsats,
- försvarande av egen såväl som opponering på annans uppsats.

Moment 2 – Barns och ungdomars utveckling och lärande

- praktisk examination av lekdag i utomhusmiljö,
- litteraturseminarier med utgångspunkt från individuell dokumentation,
- skriftlig inlämningsuppgift från observationsstudier på vfu,
- reflekterande lärpapper.

Moment 3 – Utbildning, demokrati och värdegrund

- skriftlig hemtentamen,
- litteraturseminarium,
- individuell skriftlig reflektion,
- skriftlig inlämningsuppgift från vfu.

Moment 4 – Rörelse, kropp och genus

- skriftlig tentamen,
- litteraturseminarier inklusive analys av likabehandlingsplan
- parvis observationsstudie,
- planering och genomförande av lektion inkluderande en skriftlig inlämningsuppgift
- röst- och talvård examineras i samband med eget uppträdande.

Antal tillfällen för prov och praktik

Examinationerna avläggs under kursens/momentens gång vid separata tentamenstillfällen enligt anvisningarna i kurs-/momentpromemorian som studenten får i och med kurs-/momentstart. Omtentamenstillfällen anordnas tidigast tre veckor efter kursens/momentets slut, samt innan höstterminens början och/eller när kursen/momentet ges vid nästa tillfälle.

Betyg

Som betyg på moment och på kursen som helhet används något av uttrycken Väl godkänt, Godkänt eller Underkänt. Vid en betygskonferens med examinator och ansvariga för respektive moment fastställs slutbetyget för hel kurs om 30 högskolepoäng. För betyget Väl godkänt på hel kurs (30 hp), gäller som princip att studenten på de fyra momenten har minst tre Väl godkänt samt ett Godkänt. Senast i samband med momentstart skall studenterna få preciserade kriterier för respektive betygsnivå.

Övrigt

Utvärdering

Efter avslutat moment gör varje student en utvärdering av momentet och varje lärare gör en självvärdering. Dessa återförs inom tre veckor till studentgruppen och examinator.

Studentinflytande

Studentinflytande sker genom studentrepresentation i Lärarutbildningsnämnden, Institutionsrådet och vid programråd.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1 – Kunskapens mångfald

Obligatorisk:

Att ange källor: Råd och anvisningar till studenter på GIH, 6.e uppl., (Stockholm: GIH, 2010), 24 s.

Eklom, Ö., Eklom Bak, E., Eklom, B. "Trends in body mass in Swedish adolescents between 2001 and 2007", *Acta Paediatrica*, 2009 98, pp.19-22, 2009.

Gustavsson, B. *Vad är kunskap? En diskussion om praktisk och teoretisk kunskap*, Forskning i Fokus nr 5, (Stockholm: Skolverket, 2002), 125 s.

Johansson, B. & Svedner, P-O, *Examensarbetet i lärarutbildningen: undersökningsmetoder och språklig utformning*, 5.e upplagan, (Uppsala: kunskapsförlaget, 2010), valda delar, ca 40 s.

Larsson, H., "Vetenskapliga perspektiv", i *Pedagogiska perspektiv på idrott*, red. L-M. Engström & Redelius, (Stockholm: HLS förlag, 2002), s. 27-48.

Lundquist Wanneberg, P., Sandahl, B., Söderlund, K., *Rånäsdokumentet: råd & anvisningar för uppsatsskrivning till studenter och lärare vid GIH* (v 6.0), (Stockholm: GIH, 2009), valda delar.

Meckbach, J., Söderström, S., "Estetik och kroppsrörelse", i *Pedagogiska perspektiv på idrott*, red. L-M. Engström & K. Redelius, (Stockholm: HLS Förlag, 2002), s. 258- 269.

Rosén, A., *Kompendium i Röst- och talvård*, (Stockholm: GIH 2007).

Moment 2 – Barns och ungdomars utveckling och lärande

Obligatorisk:

Annerstedt, C., Hansen, K., Langlo Jagtöien, G., *Motorik, lek och lärande*, (Göteborg: Multicare Förlag AB, 2002), 244 s. (Ej s. 168–205).

Dahle, B., "The Management of Nature and Socialisation to Outdoor Life", *Pathways: The Ontario Journal of Outdoor Education*, 13 (3), pp. 12-14.

Hwang, P. & Nilsson, B., *Utvecklingspsykologi*, (Stockholm: Natur och kultur, 2003), 281 s.

Lundegård, I., Wickman, P-O. & Wohlin, A., red. *Utomhusdidaktik*, (Lund: Studentlitteratur; 2004), 53 s.

Löwenborg L. & Gislason B., *Lärarens arbete*, (Stockholm: Liber, 2003), s. 17-103.

Nyberg, M., Tidén, A., "Flå katt – är det någonting att kunna?", i *Mellan nytta och nöje: Bilder av ämnet Idrott och hälsa*, red. H. Larsson & K. Redelius, (Stockholm: HLS Förlag, 2004), 15 s.

Rosén, A., *Kompendium i Röst- och talvård*, (Stockholm: GIH 2007).

Val mellan en av följande:

Goldinger B., *Tonårstiden – utvecklingen av förpuberteten upp till vuxen ålder*, (Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1999), 188 s.

Lalander, P. Johansson, T., *Ungdomsgrupper i teori och praktik*, (Lund: Studentlitteratur, 2002), 233 s.

Gustafsson, H., Stephenson, M., *Tonårsliv*, (Stockholm: Albert Bonniers förlag, 2005), 220 s.

Moment 3 – Utbildning, demokrati och värdegrund

Obligatorisk:

Carlgrén, I & Marton, F., "Lärare av i morgon", *Pedagogiska magasinets skriftserie*, nr 1., (Stockholm: Lärarförbundet, 2000), 238 s.

Hartman, S., *Det pedagogiska kulturarvet: Traditioner och idéer i svensk undervisningshistoria* (Stockholm: Natur och Kultur, 2005), s. 15-75.

Norell Beach, A & Berg-Danielsson, M-L., *Goda grunder och pedagogiska möjligheter*, (Stockholm: Rädda barnen, 2000), 128 s.

Sandahl, B., "Ett ämne för vem? Idrottsämnet i grundskolan 1962-2002" i *Mellan nytta och nöje. Bilder av ämnet idrott och hälsa*, red. H. Larsson & K. Redelius, (Stockholm: Idrottshögskolan, 2004), s. 44–80.

Skola 2011 och GY2011 nya styrdokument, ämnes- och kursplaner. www.skolverket.se

Rosén, A., *Kompendium i Röst- och talvård*, (Stockholm: GIH 2007).

Diverse kortare artiklar (ca 20 s) tillkommer.

Referenslitteratur:

Lundgren, U., P., mfl. *Lärarens handbok, läroplaner, skollag, yrkesetiska principer, FN:s barnkonvention.*, (Denmark: Naraya Press, 2008), 227 s. Valda delar ca100 s.

Moment 4 – Rörelse, kropp och genus

Obligatorisk:

Brantenberg, G., *Egalias döttrar*, (Stockholm: Pocky, 2005), 265 s.

Connell, R. W., *Maskuliniteter*, (Göteborg: Daidalos, 1999), valda delar, ca 10 s.

Darj, F. & Nathorst.Böös, H. *Är du kille eller tjej? En intervjustudie om unga transpersoners livsvillkor*, (Stockholm: RFSU Ungdoms, 2008), 40 s.

Diskrimineringsombudsmannen. *Diskrimineringslag SFS 2008:567*. www.do.se.

DO, BEO & Skolinspektionen, *Främja diskriminering och kränkande behandling, främja likabehandling: en handledning för att utforma en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling i skolan*. (Stockholm: Diskrimineringsombudsmannen, 2009), 40 s.

Fagrell, B., Larsson, H. & Redelius, K., (2005) *Kön, idrott, skola*. www.idrottsforum.org, 28 s.

Fagrell, B., "Genus - historien om manligt och kvinnligt", i *Pedagogiska perspektiv på idrott*, red. L-M. Engström & K. Redelius, (Stockholm: HLS Förlag, 2000), s. 164-185.

Hamberg, K., "Könet i hjärnan. En kritisk granskning av jakten på den biologiska könsskillnaden", *Läkartidningen* 2000; 97(45), s. 5130-5136.

Hedlin, M., *Lilla genushäftet: om genus och skolans jämställdhetsmål*. (Kalmar: Högskolan, 2004), www.hik.se, 29 s.

Hirdman, Y., "Genussystemet – reflexioner kring kvinnors underordning" i *Genushistoria: en historiografisk exposé*, red. Carlsson Wetterberg, C. & Jansson, A. (Lund: Studentlitteratur, 2004), s. 146-161.

Larsson, H., "Kropp och rörelse – kunskap och lärande", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. H. Larsson & J. Meckbach, (Stockholm: Liber, 2007), s. 266-285.

Larsson H. "Lika för alla - om likabehandling i idrott och hälsa" i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. H. Larsson & J. Meckbach, (Stockholm Liber, 2007), s. 233-249.

Martinsson, L. & Reimers, E. (red) *Skola i normer*, (Malmö: Gleerups, 2008). Valda delar om ca 100 s.

Svensk Idrottsforskning, nr 1, 2009, Tema: Genus, ca 20s.

Swain, J., "The resources and strategies that 10-11 year old boys use to construct masculinities in the school setting", *British Educational Research Journal*, 30 (2004:1), pp. 167-185.

Rosén, A. *Kompendium i Röst- och talvård*, (Stockholm: GIH 2007).

Wester, V. Bör kvinnor sära på benen? *Retorikmagasinet*, nr 10, juni 2001, 5 s.